

Organizační směrnice č. 38/2020/OS

Školní řád

Č. j.: ŠNM/1225/2020

Vydala: PaedDr. Olga Talášková, ředitelka školy

V Novém Městě nad Metují dne 7. srpna 2020

Dokument byl schválen Školskou radou dne 31. srpna 2020

Školní řád je zpracován na základě zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a příslušných prováděcích předpisů (zejména vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů, vyhlášky č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, ve znění pozdějších předpisů, vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů); dále zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů; Listiny základních práv a svobod; Úmluvy o právech dítěte a dalších právních předpisů.

OBSAH

1	OBEČNÁ USTANOVENÍ.....	5
2	ZÁKLADNÍ PRÁVA A POVINNOSTI OSOB ÚČASTNÝCH NA VYUČOVÁNÍ.....	6
2.1	ZÁKLADNÍ PRÁVA A POVINNOSTI ŽÁKŮ.....	6
2.2	PRÁVA A POVINNOSTI ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ ŽÁKŮ	7
2.3	PRÁVA RODIČŮ ZLETILÝCH ŽÁKŮ.....	8
2.4	PRÁVA A POVINNOSTI ZAMĚSTNANCŮ ŠKOLY.....	8
2.5	PRAVIDLA VZÁJEMNÝCH VZTAHŮ SE ZAMĚSTNANCI ŠKOLY.....	9
3	PROVOZNÍ A VNITŘNÍ REŽIM ŠKOLY.....	9
3.1	DOCHÁZKA DO ŠKOLY	9
3.2	CHOVÁNÍ ŽÁKŮ VE ŠKOLE.....	12
3.3	VNITŘNÍ REŽIM ŠKOLY	15
4	PODMÍNKY ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI, POŽÁRNÍ OCHRANY A OCHRANY ZDRAVÍ.....	17
4.1	POVINNÝ DOHLED NAD ŽÁKY	21
5	OCHRANA ŽÁKŮ PŘED RIZIKOVÝMI A SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝMI JEVY A PŘED PROJEVY DISKRIMINACE, NEPŘÁTELSTVÍ NEBO NÁSILÍ.....	22
5.1	TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	23
5.2	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	23
5.3	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE (ŽÁCI SŠ NM).....	24
6	PRAVIDLA PRO ZACHÁZENÍ S MAJETKEM ŠKOLY	24
7	VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ.....	24
7.1	POCHVALY A JINÁ OCENĚNÍ.....	25
7.2	VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ.....	26
7.3	HODNOCENÍ NĚKTERÝCH PŘESTUPKŮ PROTI ŠKOLNÍMU ŘÁDU	26
7.3.1	Méně závažné přestupky (napomenutí třídního učitele).....	26
7.3.2	Závažnější přestupky (důtka třídního učitele)	27
7.3.3	Závažné přestupky (důtka ředitelky školy nebo podmíněné vyloučení ze střední školy)	27
7.3.4	Velmi závažné přestupky (vyloučení ze střední školy, snížený stupeň z chování na ZŠ).....	27

8	VYUŽITÍ PRÁVNÍCH OPATŘENÍ PŘI ŘEŠENÍ PROBLÉMOVÉHO CHOVÁNÍ ŽÁKŮ	28
8.1	LEGISLATIVNÍ RÁMEC	28
8.2	ZÁKLADNÍ POVINNOSTI RODIČŮ (ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ) ŽÁKŮ	29
8.2.1	Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník	29
8.2.2	Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů	30
8.2.3	Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně - právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.....	31
8.2.4	Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů	32
8.2.5	Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů	33
8.2.6	Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi	33
8.3	ZÁKLADNÍ POVINNOSTI ŽÁKŮ	34
8.3.1	Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů	34
8.3.2	Nevhodné chování žáků při vyučování, které znemožňuje vzdělávání ostatních.....	35
8.4	OMLOUVÁNÍ NEPŘÍTOMNOSTI ŽÁKA VE ŠKOLE – LÉKAŘSKÉ POTVRZENÍ.....	35
8.5	ÚMLUVA O PRÁVECH DÍTĚTE - VÝTAH	37
9	ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ	37

1 OBECNÁ USTANOVENÍ

- a) Školní řád upravuje podmínky soužití ve Střední průmyslové škole, Odborné škole a Základní škole, Nové Město nad Metují (dále jen „škola“) ve smyslu § 30 zákona č. 561/2004 Sb. Upravuje podrobnosti k výkonu práv a povinností žáků, jejich zákonných zástupců a pravidla vzájemných vztahů mezi všemi osobami účastnými na vyučování. Jeho součástí jsou podmínky provozu a vnitřního režimu školy, podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před rizikovými sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí. Školní řád dále stanoví podmínky zacházení se školním majetkem a pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání.
- b) Školní řád je závazný pro všechny žáky školy, jejich zákonné zástupce a všechny zaměstnance školy.
- c) Všem osobám účastným na výchovně vzdělávacím procesu (žákům, zaměstnancům, zákonným zástupcům) je v rámci školního vyučování a v rámci činností, které spadají do působení školy, poskytnuta veškerá možná ochrana před všemi formami rasismu, národnostní, náboženské a veškeré další netolerance ve smyslu Listiny základních práv a svobod, Úmluvy o právech dítěte a dalších právních norem ČR.
- d) Škola respektuje všechna práva dětí, která stanoví Úmluva o právech dítěte, a dbá na jejich dodržování (ochrana před diskriminací, respektování práva na svobodu myšlení, svědomí a náboženství, ochrana před vměšováním do soukromí dítěte, do jeho korespondence, na ochranu před nezákonnými útoky na jeho pověst).
- e) Součástí školního řádu je klasifikační řád (pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků).
- f) Škola se člení na útvary
 - Základní škola (ZŠ)
 - Odborná škola Nové Město nad Metují (OŠ NM) zahrnující Obory odborného učiliště a Praktické školy) v Novém Městě nad Metují a v Broumově
 - Odborná škola Opočno (OŠ Opočno) zahrnující obory Odborného učiliště v Opočně
 - Střední škola Nové Město nad Metují (SŠ NM), zahrnující obory Střední průmyslové školy a Středního odborného učiliště

2 ZÁKLADNÍ PRÁVA A POVINNOSTI OSOB ÚČASTNÝCH NA VYUČOVÁNÍ

- a) Ve škole není povolena činnost politických stran a politických hnutí ani jejich propagace.
- b) Ve škole není povolena reklama, která je v rozporu s cíli a obsahem vzdělávání, a reklama a prodej výrobků ohrožujících zdraví, psychický nebo morální vývoj žáků nebo přímo ohrožujících či poškozujících životní prostředí.
- c) O povolení reklamy a prodeje výrobků ve škole rozhoduje ředitelka školy.

2.1 ZÁKLADNÍ PRÁVA A POVINNOSTI ŽÁKŮ

- a) Žák má právo na vzdělání a přístup k informacím o průběhu a výsledcích svého vzdělávání a informacím, které podporují jeho rozvoj. Ve škole má právo získávat informace prostřednictvím výuky, individuálních rozborů s třídním učitelem a vyučujícími, dále prostřednictvím bezplatného přístupu na internet v rámci podmínek stanovených školou, nebo využívání žákovských knihoven.
- b) Žák má právo volit a být volen do třídní samosprávy. Volba probíhá na počátku školního roku ve třídách 2. stupně základní školy a ve třídách střední školy. Zvolení členové mají právo zastupovat třídu při jednáních s vedením školy. S činností třídní samosprávy je žákům nápomocen třídní učitel.
- c) Členové jednotlivých třídních samospráv si mohou zřídit školní parlament, který se řídí vlastním řádem.
- d) Zletilí žáci mají právo volit a být voleni do školské rady.
- e) Žák má právo na vyjádření vlastního názoru, odpovídajícího jeho věku a stupni vývoje, v záležitostech týkajících se jeho vzdělávání. Jeho vyjádření je věnována náležitá pozornost. Žák má právo na informace a poradenskou pomoc školy. Základní poradenskou pomoc jsou povinni poskytnout všichni pedagogičtí pracovníci školy, specifickou pak zejména třídní učitelé, výchovný poradce, metodik prevence, psycholog, sociální pracovník, zástupkyně ředitelky školy a ředitelka školy.
- f) Žák má právo účastnit se všech akcí pořádaných školou a může se souhlasem příslušného pedagogického pracovníka a ředitelky školy akce sám organizovat (sportovní soutěže, soutěže v oboru, ...).
- g) Žák je povinen řádně a pravidelně docházet do školy a řádně a podle svého nejlepšího svědomí se vzdělávat; průběžně spolupracovat s třídním učitelem a dalšími zaměstnanci školy.
- h) Žák je povinen dodržovat školní řád a další vnitřní předpisy školy. V zájmu ochrany vlastního zdraví a zdraví ostatních osob je povinen se pravidelně účastnit školení a poučení v oblasti bezpečnosti práce a ochrany zdraví při nejrůznějších činnostech a dodržovat veškeré zásady bezpečnosti. Je rovněž povinen respektovat veškeré bezpečnostní pokyny vydané zaměstnancem školy aktuálně v reakci na okamžitou situaci.

- i) Žák je povinen plnit pokyny pedagogických pracovníků školy, vydané v souladu s právními předpisy a školním řádem.
- j) Žáci učebních oborů Kuchař - Číšník, Kuchař, Cukrář, Pekař, Pečovatel a Rodinka a studijního oboru Gastronomie mají povinnost ve dnech odborného výcviku zakoupit si ve školní jídelně oběd (v případě dopolední směny) nebo večeři (v případě odpolední směny). **Musí tak učinit nejpozději jeden den před odborným výcvikem, a to do 13 hodin.** Pro žáky učebních oborů Pečovatel a Rodinka platí tato povinnost při odborném výcviku zaměřeném na práce v kuchyňském provozu.
- k) Na SŠ je žák povinen absolvovat minimálně 10 komerčních akcí pro školu.
- l) Na zletilého žáka se rovněž vztahují veškerá práva a povinnosti vyplývající z tohoto školního řádu pro rodiče nebo zákonné zástupce nezletilých žáků.
- m) Žák je povinen na vyzvání prokázat, že v šatní skříňce nebo ve školní brašně nepřechovává žádné ohrožující látky a předměty (OPL, zbraně, výbušniny apod.). Pokud žák není přítomen a vznikne důvodné podezření, že v šatní skříňce se ohrožující látka či předmět nachází, vyhrazuje si škola právo skříňku otevřít (dále viz oddíl 6, písm. e).
- n) Žák je povinen neprodleně oznámit na sekretariátu školy ztrátu čipu (strava, vstup do školy), pokud mu byl vydán, a uhradit vzniklou ztrátu.
- o) **Žák se neobohacuje majetkem svých spolužáků ani jiných osob a nepoškozuje úmyslně majetek školy nebo jiných osob.**

2.2 PRÁVA A POVINNOSTI ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ ŽÁKŮ

- a) Zákonný zástupce žáka má právo na přístup k informacím o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka a dalším informacím, které vyplývají z docházky do školy a společného soužití s dalšími osobami v prostředí školy.
- b) Zákonný zástupce žáka má právo na vyjádření názoru týkajícího se provozu školy, obsahu a formy a vzdělávání a jeho vyjádření je věnována náležitá pozornost.
- c) Zákonný zástupce žáka má právo na informace a poradenskou pomoc školy. Základní poradenskou pomoc jsou povinni poskytnout všichni pedagogičtí pracovníci školy, specifickou pak zejména třídní učitelé, výchovný poradce, metodik prevence, psycholog, sociální pracovník a zástupkyně ředitelky školy. Informace škola poskytuje prostřednictvím individuálních konzultací (kdykoliv po předběžné domluvě) nebo jinou formou, na které se vedení školy a zákonný zástupce žáka domluví.
- d) Zákonný zástupce žáka je povinen zajistit žákovi řádnou a pravidelnou docházku do školy a v případě žakovy nepřítomnosti dokládat důvody nepřítomnosti žáka.
- e) Zákonný zástupce žáka je povinen průběžně spolupracovat s třídním učitelem a dalšími pracovníky školy a na výzvu se dostavit do školy k projednání závažných skutečností týkajících se vzdělávání žáka.
- f) Zákonný zástupce žáka je povinen informovat školu o zdravotním stavu žáka, specifických zdravotních obtížích nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání, a zejména o všech změnách, které v průběhu školního roku nastaly, a to neprodleně poté, co se o takových změnách dozví. V případě neposkytnutí výše uvedených informací nemůže škola zajistit řádný průběh výchovně vzdělávacího procesu a bezpečnost a ochranu zdraví žáka.

- g) Zákonný zástupce v případě náhlého zhoršení zdraví žáka po telefonické výzvě pedagogů je povinen zajistit v co nejkratší době jeho odvoz ze školy.
- h) Zákonný zástupce žáka je povinen oznámit škole údaje, které jsou důležité pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost žáka, a údaje, které škola vyžaduje na základě dalších právních předpisů. Jedná se zejména o jméno a příjmení, rodné číslo, státní občanství a místo trvalého pobytu, údaje o zdravotní způsobilosti a užívaných lécích, o tom, zda je žák zdravotně postižený, včetně údaje o druhu postižení, nebo zdravotně znevýhodněný; popřípadě údaj o tom, zda je žák sociálně znevýhodněný; jméno a příjmení zákonného zástupce, místo trvalého pobytu a adresu pro doručování písemností, telefonické spojení.
- i) Zákonný zástupce žáka je povinen řídit se školním řádem a respektovat další vnitřní předpisy školy.
- j) Zákonný zástupce je povinen žákovi, který při výuce nebo školní akci používá kompenzační pomůcky (mechanický vozík, berle,...), zajistit, aby bylo vše v dobrém technickém stavu. Pokud tak není, žák se nemůže účastnit výuky a rodiče budou vyzváni k okamžitému převzetí žáka ve škole či na školní akci.
- k) Zákonný zástupce žáka je povinen na všechny akce školy vybavit žáka kartičkou zdravotní pojišťovny. V případě potřeby ošetření žáka je nutné, aby tuto kartičku měl žák u sebe. Pokud nebude mít žák zdravotní kartičku, není možné se účastnit školní akce a bude mít tento den neomluvený.

2.3 PRÁVA RODIČŮ ZLETILÝCH ŽÁKŮ

V souladu se zněním školského zákona (§ 21 odst. 3) mají rodiče zletilých žáků (popřípadě osoby, které mají vůči zletilým žákům vyživovací povinnost) právo na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka.

2.4 PRÁVA A POVINNOSTI ZAMĚSTNANCŮ ŠKOLY

- a) Zaměstnanci mají právo na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, na informace o rizicích jejich práce a na informace o opatřeních na ochranu před jejich působením.
- b) Zaměstnanci mají právo a povinnost podílet se na vytváření bezpečného a zdraví neohrožujícího pracovního prostředí, a to zejména uplatňováním stanovených a zaměstnavatelem přijatých opatření a svou účastí na řešení otázek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- c) Všichni zaměstnanci školy jsou povinni dodržovat školní řád a další vnitřní předpisy školy. V zájmu ochrany vlastního zdraví a zdraví žáků jsou povinni se pravidelně účastnit školení v oblasti bezpečnosti práce, ochrany zdraví a ochrany při nejrůznějších činnostech a dodržovat veškeré zásady bezpečnosti. Jejich práva a povinnosti dále upravuje zákoník práce, pracovní řád a provozní řád školy.
- d) Všichni zaměstnanci školy jsou povinni dodržovat, respektovat a chránit žákova práva a dbají na výkon těchto práv. Dbají rovněž na výkon žákovských povinností.
- e) Všichni zaměstnanci školy jsou povinni poskytnout žákovi pomoc a ochranu v případě, že jsou o to žákem požádáni. V ostatních případech postupují podle svého nejlepšího vědomí a svědomí.

- f) Všichni pedagogičtí pracovníci školy jsou povinni poskytnout základní poradenskou pomoc. Specifickou poradenskou pomoc poskytují zejména třídní učitelé, výchovný poradce, metodik prevence, psycholog a sociální pracovník.

2.5 PRAVIDLA VZÁJEMNÝCH VZTAHŮ SE ZAMĚSTNANCI ŠKOLY

- a) Všichni zaměstnanci školy a žáci školy se vzájemně respektují, dbají o vytváření partnerských vztahů podložených vzájemnou úctou, důvěrou a spravedlností.
- b) Všichni zaměstnanci školy a žáci školy dbají o dodržování základních společenských pravidel a pravidel slušné a zdvořilé komunikace.
- c) Žáci oslovují všechny zaměstnance školy ve 2. osobě množného čísla („vykají“), zaměstnanci školy mohou oslovovat žáky školy ve 2. osobě jednotného čísla („tykat“).
- d) Všichni zaměstnanci školy a žáci školy dbají na udržování pořádku a čistoty ve všech prostorách školy.
- e) Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáků vůči zaměstnancům školy nebo zaměstnanců školy vůči žákům je považováno za závažné porušení školního řádu a vedení školy z takového jednání vyvodí důsledky v souladu s pracovně právními předpisy a ustanoveními zákona č. 561/2004 Sb. (§ 31 odst. 3).

3 PROVOZNÍ A VNITŘNÍ REŽIM ŠKOLY

3.1 DOCHÁZKA DO ŠKOLY

- a) Žáci jsou povinni docházet do školy k teoretické i praktické výuce (na odborný výcvik) pravidelně a včas podle daného rozvrhu, účastnit se vyučování a všech akcí školy, které se v době vyučování konají (včetně třídnických hodin), řádně omlouvat svoji neúčast na vyučování a ostatních povinných akcích školy.
- b) Nezletilým žákům omlouvají neúčast ve vyučování rodiče, zákonní zástupci, případně po dohodě s ředitelkou školy jiná zletilá osoba (dále jen rodiče).
- c) V případě, že se žák nemůže vyučování účastnit z důvodů předem známých, požádá zletilý žák nebo rodiče nezletilého žáka třídního učitele o uvolnění z vyučování.
- d) Zletilý žák nebo rodiče nezletilého žáka jsou povinni doložit důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování třídnímu učiteli nejpozději do tří kalendářních dnů od počátku jeho nepřítomnosti. Pokud tak neučiní, absence žáka je neomluvená.
- e) Ve výjimečných případech náhlé zdravotní indispozice či lehké zdravotní komplikace žáka, který je ubytován v internátě, může žákovu nepřítomnost omluvit skupinová vychovatelka, avšak jen za předpokladu, že žák tuto dobu trávil na internátě pod dohledem pracovníka školy.
- f) V případě reprezentace školy (sportovní, kulturní, společenské apod.) uvolňuje žáky zástupkyně ředitelky, nebo ředitelka školy.
- g) Pokud žák střední školy z jakýchkoliv důvodů předem známých nemůže nastoupit ve stanovenou dobu (podle rozvrhu praxe) na **pracoviště praktického vyučování**,

oznámi tuto skutečnost odpovědnému pracovníkovi na daném pracovišti před zahájením praktické výuky. V případě nenadále nepřítomnosti oznámí tuto skutečnost neprodleně odpovědnému pracovníkovi. **Současně** oznámí nepřítomnost třídnímu učiteli (neplatí pro žáky SŠ NM). Pokud žák svou nepřítomnost neoznámí včas dle výše uvedených pravidel, může být jeho nepřítomnost považována za neomluvenou.

- h) Pokud rodiče nebo zletilý žák omlouvají žákovi nepřítomnost ve vyučování „rodinnými důvody“, sdělí tyto důvody třídnímu učiteli nebo učiteli OV, který rozhodne, zda neúčast žáka ve vyučování bude omluvena. Nesdělí-li důvody nepřítomnosti žáka, bude nepřítomnost žáka vedena jako neomluvená.
- i) Jestliže dojde k opakovanému bezdůvodnému nebo řádně neomluvenému zanedbání školní docházky, oznámí škola v souladu se zákonem č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí.
- j) U zletilých žáků omluví třídní učitel nebo učitel OV nepřítomnost žáka na vyučování zpravidla pouze na základě potvrzeného dokladu (lékařské potvrzení, doklad policie apod.).
- k) Žák je povinen předložit omluvenku v žákovské knížce, žákovském průkazu, příp. na omluvném listě (dle příslušnosti k druhu a typu školy) třídnímu učiteli (žáci SŠ třídnímu učiteli nebo učiteli odborného výcviku) ihned po návratu do vyučování, nejpozději do tří kalendářních dnů. Není-li písemná omluvenka v tomto termínu předložena, absence se považuje za neomluvenou.
- l) Nepřítomnost nezletilého žáka školy ve škole omlouvá v souladu s platnými právními předpisy zákonný zástupce žáka.

Škola může požadovat, pokud to považuje za nezbytné, doložení nepřítomnosti žáka z důvodu nemoci ošetřujícím lékařem žáka, resp. praktickým lékařem pro děti a dorost, a to pouze jako součást omluvenky vystavené zákonným zástupcem nezletilého žáka nebo omluvenky vystavené zletilým žákem.

Školy a zdravotnická zařízení, tedy i praktičtí lékaři pro děti a dorost, jsou v souladu s § 10 odst. 4 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, povinni oznamovat orgánu sociálně-právní ochrany dětí skutečnosti nasvědčující tomu, že se v konkrétních případech jedná o děti, na něž se sociálně-právní ochrana zaměřuje (o děti, které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající zejména v tom, že zanedbávají školní docházku; o děti, jejichž rodiče neplní povinnosti plynoucí z rodičovské zodpovědnosti, nebo tato práva nevykonávají či jich zneužívají apod.).

O neomluvené i zvýšené omluvené nepřítomnosti informuje třídní učitel výchovného poradce a sociální pracovníci, která tyto údaje vyhodnocuje. Při zvýšené omluvené nepřítomnosti ověřuje její věrohodnost.

Neomluvenou nepřítomnost žáků ZŠ do součtu 10 vyučovacích hodin řeší třídní učitel se zákonným zástupcem žáka *formou pohovoru*, na který je zákonný zástupce pozván doporučeným dopisem, případně na osobní vyzvání třídním učitelem. Třídní učitel projedná důvod nepřítomnosti žáka a způsob omlouvání jeho nepřítomnosti a upozorní na povinnost stanovenou zákonem. Informuje zákonného zástupce o udělení výchovného opatření (za **1 až 6 hodin** neomluvené absence bude udělena **důtka třídního učitele**) a seznámí ho s dalšími možnými důsledky v případě nárůstu neomluvené nepřítomnosti (za **7 až 18 hodin** neomluvené absence bude udělena **důtka ředitelky školy**). Provede zápis z pohovoru.

Při počtu neomluvených hodin nad 10 hodin je u žáka ZŠ nutné kontaktovat výchovného poradce a sociální pracovníci. Případ bude projednán na schůzce, které se dle závažnosti a charakteru nepřítomnosti žáka účastní ředitelka školy, zákonný zástupce, třídní učitel, zástupce orgánu sociálně-právní ochrany dětí, popř. další odborníci. Pozvání zákonných zástupců na toto jednání (*výchovná komise*) se provádí doporučeným dopisem s dodejkou, případně na osobní vyzvání. O průběhu a závěrech jednání se provede zápis (formulář „Zápis z výchovné komise k řešení neomluvené nepřítomnosti žáka“), který zúčastněné osoby podepíší. Součástí zápisu je udělení výchovného opatření. Kopii zápisu sociální pracovníce následně zašle pracovníkovi OSPOD a výchovnému poradci ZŠ. Originál bude založen vy složce žáka.

Při počtu neomluvených hodin nad 10 hodin u nezletilého žáka SŠ je nutné kontaktovat výchovného poradce. Třídní učitel kontaktuje zákonného zástupce nezletilého žáka a případ bude projednán na nejbližší schůzce poradenského týmu.

V případě, že neomluvená nepřítomnost žáka ZŠ přesáhne 25 hodin, předá třídní učitel nebo výchovný poradce zprávu vedoucí poradenského týmu. Ta zajistí odeslání oznámení o pokračujícím záškoláctví s náležitou dokumentací příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí nebo pověřenému obecnímu úřadu. Tato ohlašovací povinnost vychází z platné právní úpravy.

V případě, že neomluvená nepřítomnost nezletilého žáka SŠ přesáhne 25 hodin, předá třídní učitel zprávu o pokračující absenci výchovnému poradci a sociální pracovníci, která o spolupráci v řešení požádá místně příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí.

V případě opakovaného záškoláctví u žáků ZŠ v průběhu školního roku, pokud již byli zákonní zástupci pravomocným rozhodnutím správního orgánu postiženi pro přestupek podle ustanovení zákona, postoupí vedoucí poradenského týmu v pořadí již druhé hlášení o zanedbání školní docházky Policii ČR, kde bude případ řešen jako trestní oznámení pro podezření spáchání trestného činu ohrožení mravní výchovy mládeže. Kopie hlášení o zanedbání školní docházky bude zaslána příslušnému okresnímu úřadu nebo pověřenému obecnímu úřadu. Žákovi bude udělena snížená známka z chování.

- m) Přejde-li žák do vyučování do 10 minut od zahájení vyučovací hodiny, je jeho nepřítomnost považována za pozdní příchod (netýká se povolených pozdních příjezdů).
- n) Při příchodu žáka do vyučovací hodiny později než 10 minut po jejím zahájení je jeho absence považována za nepřítomnost v celé vyučovací hodině. Žák nebo rodiče jsou povinni doložit důvod žákovy nepřítomnosti podle výše uvedených pravidel.
- o) Vyučovací hodinu může žák opustit pouze se svolením vyučujícího. Uvolnění na více než jednu hodinu, maximálně však na 5 dní, povoluje třídní učitel, na delší dobu ředitelka školy.
- p) Jestliže se žák střední školy neúčastní po dobu nejméně pěti vyučovacích dnů vyučování a jeho neúčast není omluvena, vyzve ředitelka školy písemně zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka, aby neprodleně doložil důvod žákovy nepřítomnosti; zároveň upozorní, že jinak bude žák posuzován, jako by vzdělávání zanechal.
- q) Žák střední školy, který do deseti dnů od doručení výzvy podle předcházejícího odstavce do školy nenastoupí nebo nedoloží důvod své nepřítomnosti, se posuzuje

jako by vzdělávání zanechal posledním dnem této lhůty; tímto dnem přestává být žákem školy. Škola splní svou ohlašovací povinnost směrem k OSSZ a zdravotní pojišťovně žáka.

- r) Evidenci docházky žáků do vyučování vede třídní učitel. Evidenci docházky žáků na odborný výcvik vede učitel odborného výcviku. Za shodu evidencí v třídní knize a v deníku odborného výcviku zodpovídá třídní učitel, u žáků SŠ NM učitel odborného výcviku.
- s) Neomluvená absence žáka stření školy nad 50 hodin způsobená nedbalostním nebo úmyslným jednáním žáka je považována za závažné zaviněné porušení povinností stanovených školským zákonem a školním řádem (čl. 3.1 písm. a)). V takovém případě může ředitelka školy rozhodnout v souladu se školským zákonem a zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka ze školy.
- t) Pro postup do dalšího ročníku střední školy je závazné absolvování 80 % ročního úhrnu vyučovacích hodin určených pro odborný výcvik. V případě absolvování menšího počtu hodin nemůže škola garantovat odbornou profesní úroveň žáka, a proto žák nemůže postoupit do vyššího ročníku. O povolení opakování ročníku žádá žák ředitelku školy.
- u) Pro postup do dalšího ročníku střední školy je závazné absolvování 80 % ročního úhrnu vyučovacích hodin určených pro daný předmět. V případě absolvování menšího počtu hodin nemůže škola garantovat odbornou úroveň vzdělání, schopností a dovedností žáka, a proto žák nemůže postoupit do vyššího ročníku bez složení vyrovnávací zkoušky z příslušného předmětu.
- v) Výjimky z předchozích dvou odstavců povoluje při dodržení zákonných norem ředitelka školy po projednání v pedagogické radě.
- w) V období školního vyučování, kdy je ukončena výuka v posledním ročníku vzdělávání, již žák školu nenavštěvuje. Školu nenavštěvují také žáci, kteří poslední ročník rozkládají na dva roky.
- x) Žáci učebních oborů Kuchař, Kuchař - Číšník, Cukrář, Pekař, Pečovatel a Rodinka a studijního oboru Gastronomie mají povinnost ve dnech odborného výcviku zakoupit ve školní jídelně oběd nebo večeři (viz bod 2.1 písm. k). Žákovi, který tuto povinnost nesplní, nebude umožněno účastnit se odborného výcviku a hodiny mu nebudou omluveny.
- y) Žáci, kteří při výuce a školních akcích používají kompenzační pomůcky pro lokomoci (mechanický vozík, berle...), musí mít tyto pomůcky vždy v odpovídajícím technickém stavu. Pokud tak není, žák se nemůže účastnit výuky, rodiče budou vyzváni k převzetí žáka ve škole či při školní akci.

3.2 CHOVÁNÍ ŽÁKŮ VE ŠKOLE

- a) Žáci jsou povinni dodržovat zásady společenského chování a při svém jednání respektovat právní předpisy.
- b) Žákům je zakázáno úmyslné klamání zaměstnanců školy, jejich zesměšňování, slovní napadání a slovní agresivity.

- c) Do školy přicházejí žáci vhodně a čistě upraveni. V šatnách se přezouvají do domácí obuvi, ve které se pohybují po škole. Za domácí obuv není považována obuv sportovní, ani obuv pracovní.
- d) Zdržují se v šatně jen po dobu nezbytně nutnou, přezují se, obléknou a odcházejí. V době přestávek se žáci v šatně nezdržují.
- e) Žáci chodí do školy čisti, upravení a ve vhodném oblečení (nenosí venkovní obuv, příliš krátká trička, žáci po budově školy a ve školní jídelně nosí na hlavách šátky a čepice, to platí pro obě pohlaví).
- f) Žáci se zodpovědně připravují na vyučování, zpracovávají zadané úkoly, na vyučování mají připravené potřebné pomůcky, sešity, žákovský průkaz nebo žákovskou knížku, pokud jim byly vydány. Součástí povinností žáka je řádné vedení sešitů. Žáci se oblékají na hodiny tělesné výchovy a praktického vyučování (odborného výcviku) a pracovních činností v základní škole do předepsaného oděvu a obuvi. Žákovi, který nebude oděn do předepsaného oděvu, nebude z důvodu bezpečnosti a ochrany jeho zdraví umožněno účastnit se vyučování daného předmětu, bude považován za nepřítomného a vyučovací hodina mu nebude omluvena.
- g) Pokud se žák převléká do bílého oblečení, je povinen dodržovat hygienu a proto musí veškeré oblečení svléknout a obléknout čisté, bílé, vyprané oblečení. Není možné oblékat na své civilní oblečení, a účastnit se odborného výcviku. Taktéž žáci, kteří mají odborný výcvik v budově Kasáren a jsou ubytováni na internátě. Nesmí chodit převlečení do bílého pracovního oděvu, ale musí se s ostatními převlékat v šatně prádelny anebo kuchyně.
- h) Žáci, kteří mají piercing, jej musí při hodinách odborného výcviku a tělesné výchovy odstranit. Při hodinách tělesné výchovy a při odborném výcviku je žák povinen odstranit též řetízky, náušnice, prsteny a ostatní šperky. Gelové ani nalakované nehty nejsou při odborném výcviku přípustné (neplatí pro žáky oboru Kadeřník). Při odborném výcviku technických oborů není možné mít pod pracovní bundou mikinu s kapucí a se šňůrkami a hodinky s kovovým páskem z důvodu nebezpečí úrazu.
- i) Jestliže se žák nemohl na vyučování náležitě připravit nebo nevypracoval domácí úlohu, omluví se a zdůvodní svoji nepřipravenost učitelé na počátku vyučovací hodiny. Dle potřeby využije možnosti konzultace (přichází s doplněnou látkou, konkrétními dotazy). Učebnice, pracovní sešity a školní potřeby nosí do školy podle rozvrhu hodin a podle pokynů učitelů. Za dobu nepřítomnosti ve výuce je žák střední školy povinen si učivo doplnit a dopsat zápisy do sešitů.
- j) Žáci udržují své pracovní místo a jeho okolí v čistotě a pořádku.
- k) Žáci nepřinášejí do školy a nekonzumují energetické nápoje, nežvýkají.
- l) Žáci se účastní školního vyučování zcela zdraví, bez známek příznaků nemoci (kašel, zvýšená teplota, bolest břicha, střevními nebo žaludečními problémy.)
- m) Žáci nenarušují průběh vyučovací hodiny nevhodným chováním (vykřikováním, hrubou mluvou, neplněním úkolů zadaných učitelem) a činnostmi, které se neslučují se školním řádem a nemají žádný vztah k vyučování. Při výuce v učebně dodržují zasedací pořádek stanovený vyučujícím daného předmětu.
- n) Přestávek využívají žáci školy k přípravě na vyučování nebo k přechodu do jiných učeben, k osvěžení a odpočinku. Během malých přestávek žáci opouštějí učebnu

pouze za účelem odchodu na toaletu či s vědomím pracovníka vykonávajícího dozor (netýká se žáků SŠ NM).

- o) Žáci střední školy v Novém Městě nad Metují o velké přestávce mezi 2. a 3. vyučovací hodinou a v době volna mezi dopoledním a odpoledním vyučováním se ukázněně pohybují ve vymezených prostorách školy. **Občerstvení, které si zakoupí v automatu (zejména horké nápoje), konzumují žáci ve vestibulu na určeném místě z důvodu dodržení bezpečnosti a předcházení úrazům.**
- p) **Žáci v budově ve Školní ulici nepoužívají boční schodiště, je vyhrazeno pouze pro zaměstnance školy**
- q) Žáci SŠ NM i žáci OŠ mohou opouštět školu v době polední přestávky na oběd. Na ZŠ mohou nezletilí žáci v době mezi dopoledním a odpoledním vyučováním, případně po obědě před odchodem na internát, opustit školu pouze žáci od sedmého roku povinné školní docházky a straší pouze s písemným souhlasem rodičů.
- r) Míčové hry v areálu školy v Opočně jsou povoleny pouze v prostorách hřiště a tělocvičny pod dohledem pedagogického pracovníka.
- s) O režimu přestávek v základní škole rozhoduje zástupce ředitelky pro základní školu či jím pověřený pracovník. Upřednostňovány jsou fyzické aktivity žáků.
- t) Žáci odborné školy se bez vědomí pedagogických pracovníků nepohybují v prostorách určených výhradně žákům základní školy a naopak.
- u) Při vstupu zaměstnance školy nebo jiné oprávněné osoby do učebny a při jeho odchodu zdraví žáci povstáním.
- v) Žák je povinen hospodárně nakládat s elektrickou energií a vodou, v topném období dbát na efektivní využívání tepla.
- w) Žáci se podílejí na třídění odpadu.
- x) Žáci, kteří v rámci odborného výcviku nebo vedlejší hospodářské činnosti jsou v kontaktu s hosty či klienty (dále jen klienty), dbají následujících pokynů:
 - Zevnějšek a společenské vystupování mají velký vliv na klienta, který je pro naši činnost prvořadý.
 - RUCĚ - důležité je mít ruce čisté, nehty krátce střižené a čisté, bez vad kůže (ekzémy, bradavice), nepoznačené kouřením (zažloutlé). Klient si uvědomuje, že právě ruce obsluhy se nacházejí v bezprostřední blízkosti například jeho pokrmu. (Pro klienta je jistě nepříjemné, pokud mu obsluha servíruje krásně upravený pokrm, ale ruce, které mu jej servírují, vypadají na první pohled nehygienicky.)
 - TĚLESNÝ POT, ZÁPACH Z ÚST další část osobní hygieny pro klienta velmi důležitá. Obsluha by měla vždy být pro klienty příjemná a to jak po stránce komunikativní, tak i po stránce tělesné. Nepříjemný tělesný pach může klienty odradit. Čistota oděvu, použití tělových deodorantů by měla být pro obsluhu samozřejmostí.
 - ÚPRAVA ZE VNĚJŠKU
 - **vlasý** – účes obsluhujících nepodléhá módním výstřelkům. Vlasy jsou upraveny decentně a vkusně, protože jsou podstatnou částí celkového vzhledu
 - **líčení** – u žen a dívek je líčení decentní ne výstřední a ne příliš na sebe upozorňující

- **ozdoby** – z bezpečnostních a hygienických důvodů je zdobení omezeno. Jak ozdoby rukou prsteny, náramky, hodinky, tak i ostatní ozdoby řetízky, náušnice, brože používat jen v přiměřeném množství ne-li vůbec
- **tetování a piercing** na viditelných místech jsou nepřipustné
- **žvýkání žvýkaček** je nepřipustné.

- y) Pedagogičtí pracovníci vedou žáky k dodržování pravidel uvedených v předchozím odstavci.
- z) Žáci vykonávající odborný výcvik na smluvních pracovištích vedou vlastní deník odborného výcviku, ve kterém je evidována docházka a činnost žáka, vždy řádně denně podepsaný instruktorem. Tento deník bez vyzvání předkládají učitelé odborného výcviku nebo třídnímu učiteli, který je odpovědný za evidenci žákovy docházky v deníku odborného výcviku.

3.3 VNITŘNÍ REŽIM ŠKOLY

- a) Trvání vyučovacích hodin je stanoveno následovně:

Pořadí hodiny	ZŠ		OŠ NM		OŠ Opočno		Broumov		SŠ NM	
	Z	K	Z	K	Z	K	Z	K	Z	K
0.			7:05	7:50					7:00	7:45
1.	8:00	8:45	8:00	8:45	7:30	8:15	8:00	8:45	7:50	8:35
2.	8:55	9:40	8:55	9:40	8:25	9:10	8:55	9:40	8:40	9:25
3.	10:00	10:45	10:00	10:45	9:30	10:15	10:00	10:45	9:45	10:30
4.	10:55	11:40	10:55	11:40	10:25	11:10	10:55	11:40	10:40	11:25
5.	11:50	12:35	11:50	12:35	11:20	12:05	11:50	12:35	11:35	12:20
6.	12:45	13:30	13:05	13:50	12:15	13:00	12:45	13:30	12:30	13:15
7.	13:25	14:10	13:55	14:40	12:35	13:20			13:25	14:10
8.	14:15	15:00	14:45	15:30	13:25	14:10			14:20	15:05
9.					14:15	15:00				

- b) Pořadí a čas vyučovacích hodin stanovuje rozvrh hodin. Každá hodina začíná a končí zvoněním a případně pokynem vyučujícího.
- c) Během vyučovací hodiny smí žák opustit své místo v učebně jen se souhlasem vyučujícího.
- d) Během vyučovací hodiny mají žáci vypnuté mobilní telefony uložené v tašce a není dovoleno je během hodiny používat. Žáci základní školy ubytovaní na internátě je mají uloženy u vychovatele. Dojíždějící žáci ZŠ odevzdají (po předchozím souhlasu zákonného zástupce) mobilní telefon při příchodu do školy pedagogickému pracovníkovi vykonávajícímu dozor na patře. V případě neuposlechnutí budou kontaktováni zákonní zástupci. Při odchodu ze školy bude žákům telefon vydán.

- e) Během vyučování a také během konání školních akcí žáci nepoužívají přenosné kapesní přehrávače (např. MP3) ani příslušenství (sluchátka apod.), herní konzole, tablety, přenosné počítače, reproduktory a jiná podobná zařízení bez výslovného souhlasu učitele. Tato zařízení není povoleno v učebnách ani jiných prostorách školy dobíjet. Žáci ZŠ, kteří odjíždějí domů, si mobilní telefony mohou v den odjezdu nechat dobít prostřednictvím pedagogického pracovníka.
- f) V případě, že žák opakovaně porušuje předchozí ustanovení, je vyučující oprávněn tento přístroj žákovi odebrat. Přístroj poté bez zbytečného odkladu předá rodiči. V případě zletilých žáků bude přístroj předán ředitelce školy, případně zástupkyni školy, která žákovi bez zbytečného odkladu přístroj předá po ukončení vyučování
- g) Žákům není povoleno ze školních počítačů připojení na sociální síť.
- h) V průběhu pobytu ve školních budovách žáci nepoužívají žvýkačky.
- i) Pořizování zvukových a obrazových záznamů, stejně tak jako jejich zveřejňování, během vyučování, školních akcí a mimoškolní činnosti lze jen s výslovným souhlasem přítomného pedagogického pracovníka. V opačném případě je takovéto počínání zakázáno.
- j) Při výuce ve třídách, v odborných pracovnách a v tělocvičně se žáci řídí provozním řádem platným pro tyto pracovny (učebny). Do všech učeben žák přichází způsobem dohodnutým s vyučujícím.
- k) Žákovské služby a jejich náplň práce určuje podle potřeby třídní učitel nebo vyučující.
- l) Škola zapůjčí žákům střední školy šatní skříňky, tyto jsou určené především k odkládání svrchního oblečení a obuvi. Žák se skříňkou zachází šetně a udržuje v ní a kolem ní čistotu. Hrubé poškozování šatních skříněk, např. poškozování pantů, vylepování samolepek, popisování skřínky, vyrývání nápisů nebo obrázků, bude považováno za kázeňský přestupek. Při hrubém poškození skřínky bude žákovi vyčíslena škoda, kterou žák uhradí. Žáci jsou povinni si uložené věci v šatní skřínce zamykat. Neotvírají jinou skříňku, než která jim byla přidělena. Žáci SŠ NM při odchodu odpovědně zamykají šatny.
- m) Na pracovišti v Novém Městě nad Metují při ztrátě klíčů od zámku šatní skřínky může žák požádat třídního učitele o zajištění o přeskrípnutí zámku, o tomto bude proveden písemný záznam. Na pracovišti v Opočně zajistí škola na náklady žáka nový klíč.
- n) Žák umožní v odůvodněných případech prohlídku skřínky zaměstnanci školy (např. při kontrole její čistoty, provozuschopného stavu apod.). Zákonní zástupci budou provádět kontrolu obsahu šatní skřínky při konzultačních hodinách pro rodiče, při schůzkách rodičů nebo podle domluvy s třídním učitelem.
- o) Výměnu pevného zámku přidělené skřínky při ztrátě klíče je žák povinen uhradit.
- p) Do školní jídelny odcházejí žáci ukázněně. Stolují kulturně a zanechají po sobě pořádek. Dbají pokynů dozorujícího učitele a všech pedagogických i nepedagogických pracovníků školy, kteří jsou v jídelně přítomni. Žáci se řídí provozním řádem školní jídelny.
- q) Do sboroven žáci vstupují pouze na vyzvání a za přítomnosti učitele.
- r) Žáci mají zakázaný vstup do všech ostatních místností, které se nachází v okolí jejich pracoviště OV (např. do jiných pater a pokojů internátů)

- s) Přechody žáků základní školy mezi budovami (z internátu do školy a ze školy do internátu, ze školy do školní družiny apod.) jsou konány organizovaně pod dohledem pedagogického pracovníka nebo při splnění příslušných kritérií samostatně se souhlasem zákonného zástupce.
- t) Případ šíření poplašné zprávy (např. o výskytu bomby ve škole) bude vždy předán Policii ČR. Rozhodnutím vedení školy mohou být nerealizované vyučovací hodiny nahrazeny formou odpoledního vyučování.

4 PODMÍNKY ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI, POŽÁRNÍ OCHRANY A OCHRANY ZDRAVÍ

Všem osobám je v prostorách školy nebo jiného školského zařízení zakázáno užívat návykové látky[1] a ve škole s nimi jakkoliv manipulovat[2]. Současně není z důvodů ochrany zdraví a bezpečnosti osob dovoleno do školy vstupovat pod jejich vlivem. To neplatí pro případy, kdy osoba užívá léky s obsahem omamných nebo psychotropních látek v rámci léčebného procesu, který jí byl stanoven zdravotnickým zařízením.

Požívání (užívání) omamných a psychotropních látek (OPL) dětmi[3] je v České republice považováno za rizikové chování. Každý, kdo se jej dopouští, má nárok na pomoc odborných poradenských institucí a na pomoc orgánů sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD).

- (1) V případě, kdy se škola o takovém chování dozví, bude tuto skutečnost primárně hlásit zákonnému zástupci dítěte[4].
- (2) Škola je povinna oznámit orgánu sociálně-právní ochrany dětí obecního úřadu obce s rozšířenou působností skutečnosti, které nasvědčují tomu, že dítě požívá návykové látky[5].
- (3) Distribuce omamných a psychotropních látek a jedů dle § 283 trestního zákoníku je v ČR zakázána a takové jednání je považováno za trestný čin, resp. provinění nebo čin jinak trestný v případě dítěte[6]. Škola je povinna v takovém případě tento skutek přerušit včasným oznámením věci policejnímu orgánu[7].
- (4) V případě výskytu nelegální látky v prostorách školy, u níž je podezření, že se jedná o OPL nebo jed, nebo v případě přechovávání takové látky žákem, bude škola postupovat stejně jako v bodě předchozím.
- (5) Testování na přítomnost návykové látky v organismu u žáků bude prováděno pouze v případech důvodného podezření na užití návykové látky žákem na základě zákonných důvodů[8]. Je zcela vyloučeno plošné, nebo namátkové orientační testování na přítomnost návykové látky v organismu žáků. Současně, nejen v případech závažného ovlivnění žáka návykovou látkou, není dotčeno právo školského zařízení kontaktovat lékařské zařízení (zavolání RZS).
- (6) Orientačnímu vyšetření, případně odbornému lékařskému vyšetření (testování), je v případě důvodného podezření z ovlivnění návykové látky (podezření z požití nebo užití návykové látky) povinna se podrobit osoba mladší 18 let (dítě). Orientační vyšetření je oprávněn provést příslušník Policie ČR nebo příslušník městské (obecní) policie[9].
- (7) Pokud se žák na výzvu příslušníka PČR nebo městské/obecní policie odmítne podrobit nejen orientačnímu vyšetření (testu), ale i odbornému lékařskému vyšetření, hledí se na něj jako by návykovou látkou užil[10].
- (8) Mimo postih ze strany orgánů činných v trestním řízení, případně správního orgánu[11], lze ze strany školského zařízení uložit i výchovné opatření[12].

[1] Návykovou látkou se rozumí tabák, alkohol, omamné látky, psychotropní látky a jiné látky s psychoaktivními účinky, jejichž užívání může vést nebo se podílet na vzniku a rozvoji duševních poruch a poruch chování, případně ostatní látky způsobitelné nepříznivě ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací nebo rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování (§ 130 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník; § 2 písm. a) zák. č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek).

[2] Manipulací se pro účely školního řádu rozumí jakékoliv nakládání (tzn. např. vnášení, nabízení, zprostředkování, prodej, opatření, přechovávání, podání, darování, aj.).

[3] Pro účely školního řádu se dítětem se rozumí každá lidská bytost mladší 18 let (např. viz Úmluva o právech dítěte, Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, aj.).

[4] § 7 odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí.

[5] § 10 odst. 4 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí.

[6] Další formy jednání uvedené v §§ 283 – 288 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.; § 2 zák. č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže.

[7] § 367 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

[8] Důvodným podezřením na užití návykové látky se myslí podezření na momentálně probíhající intoxikaci žáka návykovou látkou s přítomností duševních a tělesných příznaků intoxikace. Termín „užití návykové látky“ by neměl být zaměňován s termínem „užívání návykové látky“ – v případě podezření na to, že žák experimentuje s návykovými látkami či je pravidelně užívá, by měly být spuštěny mechanismy indikované prevence a včasné intervence ve spolupráci s odbornými poradenskými a pomáhajícími institucemi. Blíže viz § 20 odst. 1 písm. d) zák. č. 65/2017 Sb.

[9] § 20 a § 21 zák. č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.

[10] § 20 odst. 2 zák. č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.

[11] Policie ČR, státní zastupitelství či soud, správní orgán – obecní úřad s rozšířenou působností; dále viz zák. č. 141/1961 Sb., trestní řád, zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky, zák. č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, aj.

[12] Stanovisko Odboru bezpečností politiky Ministerstva vnitra ČR ze dne 27.4.2010 k problematice „dvojitého trestání“ žáků ve školách za držení drog (zásada ne bis in idem)

- a) **Žák je odpovědný za vlastní zdraví a bezpečnost a je povinen se chovat tak, aby nezpůsobil škodu na zdraví sobě nebo ostatním osobám účastným na vyučování.**
- b) **Žák se ke spolužákům chová slušně, nepoužívá vulgární a hanlivé výrazy, nešíří lživé informace, nepoužívá fyzického násilí, nepoškozuje majetek a neohrožuje soukromé vlastnictví spolužáků či zaměstnanců školy (krádeže).**
- c) Pohyb a pobyt osob ve vnitřních a vnějších prostorách školy je povolen žákům a zaměstnancům školy. Ostatním pouze s vědomím zaměstnance, který danou osobu do školy pozval a v prostorách školy ji doprovází (rodíče, dodavatelské firmy,...).
- d) Všechny osoby účastné na výchovně vzdělávacím procesu jsou povinny dodržovat pravidla bezpečnosti a ochrany vlastního zdraví i zdraví ostatních osob a řídit se protipožárními předpisy a evakuačním plánem budov.

- e) Žáci i zaměstnanci školy mají povinnost se účastnit pravidelných školení v problematice BOZP a dbát bezpečnostních pokynů vedení školy. Žáci jsou pravidelně proškoleni v BOZP (v teoretickém i praktickém vyučování), obsahy školení jsou zapisovány do listu BOZP a stvrzeny podpisem žáka a školitele.
- f) Žáci jsou povinni dbát na ochranu svého zdraví a zdraví a životy svých spolužáků. Dále jsou povinni neprodleně informovat třídního učitele, vyučujícího nebo učitele odborného výcviku, případně nejbližšího dostupného pracovníka školy, o případech zranění, úrazu či nevolnosti, jimž byli přítomni.
- g) Zjistí-li pedagogický pracovník, že žák vykazuje známky akutního onemocnění (vysoká horečka, zvracení, průjem, ...), informuje ihned nadřízeného pracovníka a žáka oddělí od ostatních žáků. Pedagogický pracovník zajistí předání informací rodičům a dohled nad nemocným žákem pro dobu nezbytně nutnou (do příjezdu zákonných zástupců, kteří si žáka odvezou domů).
- h) Žáci jsou povinni neprodleně oznámit pracovníkovi školy případy fyzického napadení, nebo jiné formy útisku vlastní osoby, nebo jiné osoby, jimž byli přítomni či byli svědkem.
- i) Ve všech vnitřních i vnějších prostorách školy je zakázáno kouřit (platí i pro elektronické cigarety a dýmky). Porušení zákazu kouření je porušením zákona č. 379/2005 Sb., a je tedy považováno za hrubé porušení školního řádu.
- j) Ve všech vnitřních i vnějších prostorách školy je zakázáno užívat a přechovávat alkohol, omamné a psychotropní látky a pod vlivem alkoholu nebo těchto látek do školy a školních prostor vstupovat. Porušení tohoto zákazu je považováno za zvláště hrubé porušení školního řádu a bude předáno k šetření orgánu sociálně-právní ochrany dětí.
- k) Ve všech vnitřních i vnějších prostorách školy je zakázáno používat nože všech velikostí (včetně kapesních nožů), zbraně, výbušniny, střelivo nebo pyrotechniku a je rovněž zakázáno tyto předměty do všech prostor školy přinášet. Porušení tohoto zákazu je posuzováno jako zvláště hrubé porušení školního řádu. Výjimku tvoří používání výše uvedených předmětů v rámci odborného výcviku.
- l) Ve všech prostorách školy se zakazuje manipulovat s otevřeným ohněm, při zjištění požáru jsou žáci povinni ihned uvědomit kteréhokoliv zaměstnance školy.
- m) Žákům není povoleno v prostorách a na pozemcích školy používání chemických prostředků (např. k čištění oděvů) bez svolení a bez dohledu zaměstnance školy. Rovněž není povoleno přechovávání jakýchkoliv chemikálií, hořlavin a těkavých látek.
- n) Pro žáky platí přísný zákaz jakékoliv manipulace s elektrickými spotřebiči a elektroinstalací. Žáci nepoužívají vlastní elektrospotřebiče (žehličky na vlasy, fény apod.).
- o) Žákům se zakazuje jakákoli manipulace s hasicími přístroji vyjma nebezpečí požáru. Náklady spojené s revizí přístroje, ze kterého byla vyjmuta pojistka (nová hasicí náplň přístroje, cestovní výdaje a pracovní náklady), uhradí žák nebo jeho zákonný zástupce.
- p) Z bezpečnostních důvodů se žákům nedoporučuje přijíždět do školy autostopem, na kolech a svými motorovými vozidly. Za zaparkované dopravní prostředky žáků nenese škola žádnou odpovědnost.

- q) Vjezd do areálů školy a parkování motorových vozidel žákům v areálech školy a v okolí školy je povolenou pouze s písemným souhlasem ředitelky školy.
- r) Je přísně zakázáno vylézání z oken, vyklánění se a sedání do oken, vstupování na střechy budov, lezení po objektech školy (hromosvody, ploty, komíny, kovové konstrukce) vyhazování různých předmětů a vylévání vody z oken nebo házení pevných předmětů a sněhu do oken, naklánění se přes zábradlí na schodišti, sezení na zábradlí před školou i ve škole a další činnosti ohrožující zdraví a majetek.
- s) Žákům se nedoporučuje přinášet do školy a na odborný výcvik hodnotné předměty a větší obnosy peněz z důvodu možného odcizení, za případnou ztrátu škola nezodpovídá. Peníze (nad 100 Kč) a cenné věci je nutné uložit u třídního učitele nebo učitele odborného výcviku, případně u vychovatelů. Učitel má právo odmítnout přijetí věci do úschovy. V tomto případě žák může uschovat cennou věc na sekretariátě školy oproti záznamu o uložení.
- t) Za zcizené a poškozené věci zodpovídá škola jen v případě, že byly uloženy na místě k tomu určeném (uzamčeny ve skříňce nebo v šatně a ve třídě atp.). Zjistí – li tak žák ztrátu osobní věci, je povinen tuto skutečnost okamžitě ohlásit vyučujícímu učitelí (o přestávce učitelí konajícímu dozor), nebo třídnímu učitelí, který rozhodne ve spolupráci s vedením školy o dalším postupu. Žáci sami dbají na to, aby jejich věci byly uzamčené, na nedostatky ihned upozorní třídního učitele nebo vyučujícího.

Při přecházení žáků na místa vyučování či jiných akcí mimo budovu školy se žáci řídí pravidly silničního provozu a pokyny doprovázejících osob. Při pohybu po městě a na komunikacích dodržuje žák pravidla silničního provozu.

4.1 POVINNÝ DOHLED NAD ŽÁKY

- a) Dohled (dále též dozor) nad žáky je činnost, při níž kromě výchovného působení probíhá vykonávání náležitého dohledu nad žáky, a to zejména v zájmu předcházení škodám na zdraví, majetku a životnímu prostředí dle § 422 občanského zákoníku. Tato povinnost se vztahuje na veškeré činnosti konané v objektech školy a na všechny akce školou pořádané.
- b) Odpovědnost za svůj život a zdraví má každý žák sám v míře, která je dána stupněm jeho rozumové vyspělosti.
- c) Povinností pedagogických pracovníků, ale i ostatních zaměstnanců, je předcházet možným rizikům ohrožujícím zdraví žáků, činit opatření preventivní (poučení žáků s praktickými příklady) i opatření aktuální, daná situací, která mají zamezit akutnímu nebezpečí ohrožení zdraví žáka.
- d) Všichni zaměstnanci, bez ohledu na jejich pracovní zařazení, činí v případě, že zjistí riziko ohrožení zdraví, opatření podle písm. c) a informují pedagogického pracovníka nebo vedoucího pracovníka (podle závažnosti) o rizicích a provedených úkonech.
- e) Základní činností, kterou zaměstnanec pověřený dohledem vykonává, je fyzická kontrola jednání a chování žáků. V případě, že zjistí rizika, která by mohla ohrozit jejich zdraví nebo morální vývoj, je povinen je odstranit, zamezit společně a nerozdílně zdraví nebezpečnému jednání nebo žáky na možná rizika a chybné chování upozornit.
- f) Dohled nad žákem se koná od jeho vstupu do budovy do odchodu z budovy. V případě srazu před zahájením činnosti na jiném místě je dohled vykonáván nejméně 15 minut před stanovenou dobou a končí odchodem posledního účastníka z místa ukončení akce.
- g) Dohled nad žáky při akci, která se koná mimo školu, vykonávají doprovázející zaměstnanci. Před odchodem je jejich povinností žáky poučit o pravidlech chování na veřejných komunikacích, příp. při jízdě veřejnými dopravními prostředky, upozornit je na rizika plynoucí z činnosti, pobytu v cizím prostředí, pokud tak věrohodným způsobem nebylo již učiněno (doloženo záznamem o poučení).
- h) Před zahájením akce je přesně stanoveno (viz další ustanovení), za které žáky konkrétní pracovník odpovídá (nad kterými žáky vykonává dohled) a zároveň je podle svých možností povinen poskytnout součinnost ostatním zaměstnancům, vykonávajícím dozor. Přitom však nesmí porušit povinnosti vyplývající z dozoru nad jemu svěřenými žáky.
- i) Za určení dostatečného počtu zaměstnanců k výkonu dohledu s ohledem na provozní možnosti, za jejich poučení a kontrolu je odpovědný zástupce/zástupkyně pro daný úsek, případně jím pověřený vedoucí zaměstnanec.
- j) V případě, že nezletilý žák odjíždí v průběhu pracovního týdne v jiné době, než určuje rozvrh hodin nebo Smlouva o ubytování, je povinností rodičů hodnověrným způsobem sdělit proč, kdy a jakým způsobem se žák dopraví a kam. Za dodržení podmínek tohoto ustanovení odpovídá zaměstnanec, který žáka propouští a provádí zápis do Žákovského průkazu/žákovské knížky nebo omluvného listu.

- k) Zaměstnanec, který uvolňuje nezletilého žáka z vyučování nebo z internátu (domova mládeže) v době mimořádného odjezdu žáka, je povinen prověřit, zda s odjezdem nezletilého žáka jsou srozuměni jeho rodiče. Tato skutečnost se dokládá:
- písemnou žádostí zákonného zástupce, nebo
 - sdělením učitele, který v kontaktu s rodiči žádost ověřil a který provedl záznam v deníku či třídní knize, nebo
 - sdělením vychovatele, který v kontaktu s rodiči žádost ověřil a který provedl záznam v deníku výchovné skupiny (písemná žádost chybí), nebo
 - zápisem vychovatele v denním záznamu (učitele v třídní knize), pokud ověřil oprávněnost požadavku žáka dotazem u zákonného zástupce.
- l) Souhlas zákonného zástupce s odjezdem žáka se nedokládá v případě odjezdu z důvodu akutního onemocnění. Zápis o odjezdu se provede v denním záznamu/třídní knize. V případě pochybností žádá vychovatel/učitel žáka nebo přímo rodiče, aby příjezd žáka domů potvrdili telefonicky (následně písemně v Žákovském průkazu/žákovské knížce/omluvném listu).
- m) V případě pozdějšího příjezdu do školy, internátu nebo domova mládeže, než je uvedeno v Žákovském průkazu/žákovské knížce/omluvném listu, provádí odpovědný pracovník (učitel, vychovatel, bezpečnostní pracovník aj.) o této skutečnosti zápis do třídní knihy nebo denního záznamu a učitel nebo vychovatel žáka je povinen nejpozději druhý den prověřit důvody. Jde-li o nezletilého žáka, je povinností učitele nebo vychovatele informovat rodiče nejpozději při druhém opakování pozdního příjezdu. Neprodleně však přijímá výchovná nebo organizační opatření (změna údajů v žákovském průkazu/žákovské knížce) z toho důvodu, aby bylo v každé chvíli zřejmé, kdo za zdraví nezletilého žáka odpovídá. Veškeré informace vztahující se k pozdnímu příjezdu zaznamená vychovatel v denním záznamu, učitel v třídní knize.

5 OCHRANA ŽÁKŮ PŘED RIZIKOVÝMI A SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝMI JEVY A PŘED PROJEVY DISKRIMINACE, NEPŘÁTELSTVÍ NEBO NÁSILÍ

- a) Žáci školy jsou povinni dle svých možností zabránit výskytu šikany, vandalismu, brutality, rasismu a kriminality. Při jejich výskytu jsou povinni okamžitě informovat třídního učitele, nebo vedení školy.
- b) Ve škole je zakázáno propagovat strany a hnutí, směřující k potlačování lidských práv či rasové nesnášenlivosti.
- c) Žák, který se stal obětí šikany nebo jiného násilného, ponižujícího nebo protiprávního jednání (vandalismus, rasismus, brutalita, xenofobie apod.), má právo oznámit takovou skutečnost kterémukoliv zaměstnanci školy nebo prostřednictvím schránky důvěry a na základě tohoto oznámení má právo na okamžitou pomoc a ochranu.
- d) Žák, který se stal svědkem násilného jednání, šikany nebo jiného ponižujícího jednání či protiprávního jednání (vandalismus, rasismus, brutalita, xenofobie apod.), má povinnost hlásit takovou skutečnost třídnímu učiteli, jinému zaměstnanci školy, nebo ředitele školy.

- e) Je zakázáno do školy přinášet předměty, které rozptylují pozornost, ohrožují zdraví nebo narušují dobré mravy.

Sem bych vložila tu přílohu – zdá se mi to příhodnější!!!

5.1 TĚLESNÁ VÝCHOVA

- a) Všichni žáci, jsou povinni se účastnit hodin tělesné výchovy, na které musí být řádně vybaveni. Povinným vybavením žáků je cvičební obuv se světlou podrážkou do tělocvičny, cvičební obuv ke cvičení ve venkovních prostorách, tepláková souprava, tričko a tepláky (v letním období krátké kalhoty) na cvičení ve venkovních prostorách. Za cvičební obuv se nepovažuje obuv vycházková ani pracovní. V případě, že žák OŠ a SŠ nemá řádné vybavení (cvičební úbor, obuv), tak se nemůže účastnit hodin tělesné výchovy a hodiny jsou neomluvené. Žáci ZŠ jsou pod dozorem AP nebo jsou zařazeni do jiné třídy, kde se účastní výuky.
- b) V případě, že se žák nemůže dlouhodobě účastnit hodin tělesné výchovy ze zdravotních důvodů, nebo má jisté omezení z důvodu oslabení, je povinen předložit lékařské potvrzení, ve kterém odborný lékař (specialista) doporučí:
- pouze částečné omezení - v takovém případě se žák účastní pravidelně hodin tělesné výchovy a je osvobozen pouze z úkonů, které nemůže provádět
 - uvolnění z hodin tělesné výchovy úplně
 - žáci SŠ NM jsou při úplném uvolnění z tělesné výchovy přítomni na těchto hodinách s výjimkou prvních a posledních vyučovacích hodin

5.2 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

- a) Při práci na zařízeních umožňující dálkový přístup (internet) v době pobytu ve škole a internátu nebo domově mládeže žáci dbají pokynů pedagogických či jiných odpovědných pracovníků.
- b) Žákům je zakázáno v době pobytu ve škole a internátu nebo domově mládeže při využívání zařízení umožňující dálkový přístup (internet):
- připojování k sociálním sítím ze školních počítačů,
 - používání vulgárních, pornografických a silně emotivních výrazů při komunikaci otevřené dalším účastníkům (elektronické diskusní skupiny, news, facebook, ...),
 - provádět politickou, náboženskou a rasovou agitaci,
 - obtěžování nebo zastrašování jiných uživatelů, do této kategorie spadá i rozesílání řetězových dopisů či dopisů na náhodně vybrané adresy v síti,
 - zneužívání elektronické pošty k reklamním a jiným účelům, sloužícím k získání osobního prospěchu,
 - zneužívání zařízení k páchání přestupků a trestných činů,
 - používání zařízení k činnostem namířeným proti jakékoliv další organizaci, jejíž počítačové prostředky jsou dostupné prostřednictvím počítačové sítě.

5.3 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE (žáci SŠ NM)

- a) Žák smí ve všech prostorách školy používat školní i soukromou techniku ICT, robotiky a automatizace pouze za účelem vzdělávání, které je definované ŠVP, a na základě pokynů vyučujících. Specializované učebny ICT, robotiky, polytechniky, automatizace a robotizace mají navíc definována svá specifická pravidla, se kterými je žák vždy na začátku školního roku seznámen vyučujícími a která musí dodržovat.
- b) Žáci smí používat svá soukromá zařízení (mobil, notebook, iPod, tablet atd.) bez souhlasu vyučujících pouze o přestávce a to k činnostem, které neodporují školnímu řádu. Žák však nesmí tato zařízení ve škole nabíjet prostřednictvím jejich připojení k elektrorozvodné síti školy.

6 PRAVIDLA PRO ZACHÁZENÍ S MAJETKEM ŠKOLY

- a) Žáci mají právo používat zařízení školy, pomůcky a učebnice pouze v souvislosti s výukou. Jsou povinni se řídit pokyny učitelů nebo jiných zaměstnanců školy.
- b) Žáci jsou povinni šetrně zacházet s učebnicemi a školními potřebami, které jim byly svěřeny v souvislosti s výukou. Jejich poškození mají povinnost ihned hlásit učiteli.
- c) Žáci i zaměstnanci školy udržují třídu, chodby, vnitřní i okolní prostory školy v čistotě a pořádku, neničí výzdobu a nástěnky, chrání majetek školy před poškozením.
- d) Žák odpovídá za škodu, kterou svým jednáním způsobil a za škodu, jejímuž vzniku nezabránil, přestože to bylo v jeho silách. Způsobenou a zaviněnou škodu uhradí žák nebo jeho zákonný zástupce škole v plném rozsahu. Při zaviněném poškození školního majetku může žák školy společně se svým zákonným zástupcem zjednat nápravu škody i tím, že na vlastní náklady uvede poškozenou věc do původního stavu. Neuhrazení způsobené škody je důvodem pro vymáhání náhrady škody soudní cestou.
- e) Pedagogičtí pracovníci mají právo za přítomnosti žáka provést kontrolu jeho skříňky, a to vždy při podezření z ohrožení zdraví a bezpečnosti. V případě nepřítomnosti žáka může pedagogický pracovník při podezření z ohrožení zdraví a bezpečnosti skříňku otevřít za použití násilí, a to za přítomnosti dalšího zaměstnance školy – v takovém případě se pořizuje písemný záznam s podpisy zúčastněných osob.

7 VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

- a) Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Kázeňským opatřením je podmíněné vyloučení žáka ze školy nebo školského zařízení, vyloučení žáka ze školy nebo školského zařízení, a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitelka školy nebo třídní učitel.
- b) Ředitelka školy může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených školským zákonem nebo školním nebo vnitřním řádem rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka ze školy. V případě zvláště závažného zaviněného porušení povinností stanovených školským zákonem ředitelka

školy vyloučí žáka ze školy. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení stanoví ředitelka školy nebo školského zařízení zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák v průběhu zkušební lhůty dalšího zaviněného porušení povinností, může ředitelka školy rozhodnout o jeho vyloučení.

- c) Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.
- d) Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy nebo školského zařízení se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených školským zákonem nebo školním řádem.
- e) Dopustí-li se žák jednání podle předchozího odstavce, oznámí ředitelka školy tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jde-li o nezletilého, a státnímu zastupitelství do následujícího pracovního dne poté, co se o tom dozvěděla.
- f) O podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka rozhodne ředitelka školy do dvou měsíců ode dne, kdy se o provinění žáka nebo studenta dozvěděla, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy se žák provinění dopustil, s výjimkou případu, kdy provinění je klasifikováno jako trestný čin. O svém rozhodnutí informuje ředitelka pedagogickou radu. Žák přestává být žákem školy nebo školského zařízení dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyloučení, nestanoví-li toto rozhodnutí den pozdější.
- g) Třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
- h) Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky zaznamená třídní učitel do dokumentace žáka.
- i) Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.
- j) Udělení výchovných opatření zapisuje třídní učitel do osobní dokumentace žáka, a podává sdělení na nejbližším jednání pedagogické rady.

7.1 POCHVALY A JINÁ OCENĚNÍ

- a) Ředitelka školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.
- b) Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelkou školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
- c) Pochvaly jsou udělovány následujícím způsobem:
 - ústní pochvalou učitele, třídního učitele nebo zástupce ředitelky školy,
 - písemnou pochvalou třídního učitele nebo ředitelky školy,
 - jiným oceněním, například věcnou odměnou udělenou ředitelkou školy
- d) Ředitelka školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly nebo jiného ocenění (včetně sdělení důvodu) žákovi a zákonnému zástupci žáka.

7.2 VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

Při zaviněném porušení školního řádu může být žákovi podle závažnosti tohoto porušení a s **ohledem na jeho zdravotní stav, mentální vyspělost a jiné závažné okolnosti** uloženo některé z uvedených výchovných opatření:

- napomenutí třídního učitele
 - důtka třídního učitele
 - důtka ředitelky školy
- a) Rozhodnutí o udělení důtky oznámí třídní učitel neprodleně ředitelce školy, o uděleném výchovném opatření informuje žáka jasně a přiměřeně jeho věku a rozumovým schopnostem.
 - b) Při udělení důtky ředitelky školy se postupuje obdobně.
 - c) Udělení kázeňského opatření sděluje písemně třídní učitel nebo ředitelka školy zákonnému zástupci žáka. O podmíněném vyloučení a vyloučení žáka ze střední školy se rozhoduje ve správním řízení.
 - d) Při rozhodnutí o udělení podmíněného vyloučení ze střední školy stanoví ředitelka školy zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku.
 - e) Dopustí-li se žák střední školy v průběhu zkušební lhůty dalšího zaviněného porušení povinností stanoveného školským zákonem nebo školním řádem, může ředitelka školy rozhodnout o jeho vyloučení. Rozhodnutí o vyloučení ze školy může být vydáno po zvlášť závažném provinění i bez předchozího podmíněného vyloučení.
 - f) Za závažné porušení školního řádu je považováno například přechovávání zbraní, nožů, drog, výbušnin, omezování osobní svobody spolužáků, krádež, vandalské ničení školního inventáře, hrubé chování k zaměstnancům školy nebo pracovníkům na pracovišti odborného výcviku.
 - g) O udělených výchovných opatřeních je informována pedagogická rada školy.

7.3 HODNOCENÍ NĚKTERÝCH PŘESTUPKŮ PROTI ŠKOLNÍMU ŘÁDU

7.3.1 Méně závažné přestupky (napomenutí třídního učitele)

- neomluvená absence ve škole (ne více než 15 hodin), neplatí pro ZŠ
- nepořádek na pracovním místě a jeho okolí, nedostatečná příprava na vyučování, nezpracování zadaných úkolů, nedodržování zásad osobní hygieny, vyhýbání se podílu na žákovské službě
- porušení oznamovací povinnosti (závady na majetku, změny osobních údajů, úrazy při výchovně vzdělávacího procesu)
- nehospodárné plýtvání vodou, elektrickou energií, potravinami, materiálem
- nepovolené opuštění třídy, budovy školy
- opakované nepřezutí se do domácí obuvi nebo ukládání venkovní obuvi mimo vyznačená místa
- nošení domácí obuvi ve venkovních prostorech
- nerespektování pravidel vzájemných vztahů s pracovníky školy stanovených školním řádem

- nerespektování zásad společenského chování
- méně závažné porušení zásad bezpečnosti a ochrany zdraví

7.3.2 Závažnější přestupky (důtka třídního učitele)

- opakované méně závažné přestupky
- neomluvená absence (ne vyšší než 30 hodin, na ZŠ 1 až 6 hodin)
- porušení povinnosti spolupráce s učiteli a dalšími pracovníky školy
- netolerantní chování, narušování soukromí a klidu ostatních žáků
- opakované způsobování škod na majetku školy
- opakované porušování zásad ochrany majetku (neukládání cenných věcí, ...)
- ohrožení zdraví či života svého nebo druhého (vyhazování předmětů z oken, vyklánění z oken, vyhazování předmětů z oken, použití petard, ...)
- pozdní docházka na výuku či předčasný svévolný odchod z ní (teoretická nebo praktická výuka)
- používání nepovoleného nebo poškozeného spotřebiče
- porušení oznamovací povinnosti (záznam v průkazce žáka), odjezdu mimo město, oznámení úrazu nebo onemocnění, požáru, havárie nebo jiné mimořádné události)
- závažnější porušení zásad bezpečnosti a ochrany zdraví
- opakované vykázání z výuky pro nevhodné chování

7.3.3 Závažné přestupky (důtka ředitelky školy nebo podmíněné vyloučení ze střední školy)

- opakované závažnější přestupky
- neomluvená absence (ne vyšší než 50 hodin, na ZŠ 7 až 18 hodin)
- kouření v prostorách a na pozemcích školy
- nerespektování pokynů učitele a dalších zaměstnanců školy vydaných v souladu s právními předpisy nebo školním řádem
- závažné úmyslné uvedení učitele v omyl – např. podvod při oznamovací povinnosti, záškoláctví, nepovolené nebo neoznámené opuštění budovy
- hrubé, vulgární či nepřiměřené chování vůči jiným osobám
- přechovávání a požívání alkoholických nápojů, včetně příchodu do školy v podnapilém stavu
- ohrožení svého zdraví vylézáním z oken, umožnění tohoto činu jinému
- závažné porušení zásad bezpečnosti a ochrany zdraví

7.3.4 Velmi závažné přestupky (vyloučení ze střední školy, snížený stupeň z chování na ZŠ)

- opakované závažné přestupky (třetí opakování přestupku obdobného charakteru)
- neomluvená absence (vyšší než 50 hodin, na ZŠ více než 19 hodin)
- krádež, loupež, šikana, vydírání
- pohlavní styk v prostorách školy a internátu (domova mládeže)
- ublížení na zdraví nebo ohrožení zdraví druhého nebo jiné závažné delikty

- opakované, vědomé porušování a nedodržování léčebného režimu určeného lékařem, odborným poradenským pracovníkem aj.
- škody na majetku školy způsobené úmyslně nebo z nedbalosti
- porušení zákazu užívání alkoholu
- porušení zákazu držení, nošení, distribuce nebo zneužívání drog a jiných návykových látek
- porušení zákazu držení zbraní a jiných život či zdraví ohrožujících předmětů
- velmi závažné porušení zásad bezpečnosti a ochrany zdraví

8 VYUŽITÍ PRÁVNÍCH OPATŘENÍ PŘI ŘEŠENÍ PROBLÉMOVÉHO CHOVÁNÍ ŽÁKŮ

Při řešení problémů spojených s rizikovým chováním žáků je velmi důležitá nejen součinnost rodičů a všech pracovníků školy včetně školního poradenského týmu, ale také dalších orgánů a institucí, kterých se tato problematika týká (orgánů sociálně-právní ochrany dětí – OSPOD, dětských a dorostových lékařů, středisek výchovné péče, školských poradenských zařízení, orgánů činných v trestním řízení, Policie ČR a dalších).

Základní odpovědnost za vzdělávání i výchovu dítěte mají zákonní zástupci (rodiče). Mají zajistit dítěti podmínky pro přiměřenou přípravu. Současně mají povinnost věnovat se dítěti, rozvíjet jeho dovednosti. Mají povinnosti i ve vztahu ke škole – je nezbytné, aby spolupracovali a podpořili význam vzdělávání.

Povinnosti a odpovědnost vzhledem ke vzdělávání a výchově žáků však mají také školy, které se musí pohybovat v právním rámci týkajícím se této problematiky.

V neposlední řadě mají své povinnosti také žáci.

8.1 LEGISLATIVNÍ RÁMEC

Škola se při řešení výchovných problémů žáků řídí těmito právními předpisy, popřípadě metodickými pokyny:

Zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů;

Zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů;

Zákonem č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů;

Zákonem č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů;

Zákonem č. 89/2012 Sb., občanským zákoníkem;

Zákonem č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů;

Zákonem č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi;

Zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů;

Zákonem č. 40/2009 Sb., trestním zákoníkem, ve znění pozdějších předpisů.;

Zákonem č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů;

Zákonem č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů;

Zákonem č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů;

Vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění vyhlášky č. 116/2011 Sb.;

Vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů;

Metodickým pokynem MŠMT k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 20 006/2007-51;

Metodickým pokynem MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, čj. 14 423/99-22;

Metodickým pokynem MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení, č. j. 24 246/2008-6

Metodickým pokynem MŠMT k zajištění bezpečnosti a ochrany dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, čj. 37 014/2005-25;

Metodickým pokynem MŠMT k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví; č. j. 10 194/2002-14;

Metodickým doporučením MŠMT pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků, č. j. MSMT-43301/2013;

Národní strategií primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018, MŠMT

8.2 ZÁKLADNÍ POVINNOSTI RODIČŮ (ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ) ŽÁKŮ

8.2.1 Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Občanský zákoník se zabývá především rodičovskou odpovědností, povinnostmi rodičů a opatřeními, která zajišťují nápravu případných zjištěných nedostatků.

§ 858

Rodičovská odpovědnost zahrnuje povinnosti a práva rodičů, která spočívají v péči o dítě, zahrnující zejména péči o jeho zdraví, jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj, v ochraně dítěte, v udržování osobního styku s dítětem, v zajišťování jeho výchovy a vzdělání, v určení místa jeho bydliště, v jeho zastupování a spravování jeho jmění; vzniká narozením dítěte a zaniká, jakmile dítě nabude plné svéprávnosti. Trvání a rozsah rodičovské odpovědnosti může změnit jen soud.

§ 870

Nevykonává-li rodič svoji rodičovskou odpovědnost řádně a vyžaduje-li to zájem dítěte, soud jeho rodičovskou odpovědnost omezí, nebo omezí její výkon, a zároveň stanoví rozsah tohoto omezení.

§ 875 odst. 1

Rodičovskou odpovědnost vykonávají rodiče v souladu se zájmy dítěte.

§ 880 odst. 1

Rodičovskou odpovědnost týkající se osoby dítěte vykonávají rodiče způsobem a v míře odpovídající stupni vývoje dítěte.

§ 884 odst. 1

Rodiče mají rozhodující úlohu ve výchově dítěte. Rodiče mají být všestranně příkladem svým dětem, zejména pokud se jedná o způsob života a chování v rodině.

§ 924

Ocitne-li se dítě ve stavu nedostatku řádné péče bez ohledu na to, zda tu je či není osoba, která má právo o ně pečovat, anebo je-li život dítěte, jeho normální vývoj nebo jeho jiný důležitý zájem vážně ohrožen nebo byl-li narušen, soud upraví předběžně poměry dítěte na nezbytně nutnou dobu; rozhodnutí soudu nepřekáží, pokud dítě není řádně zastoupeno.

§ 925

(1) Vyžaduje-li to zájem na řádné výchově dítěte, a neučiní-li tak orgán sociálně-právní ochrany dětí, může soud

- a) napomenout vhodným způsobem dítě, rodiče, osobu, do jejíž péče bylo dítě svěřeno, popřípadě toho, kdo narušuje řádnou péči o dítě,*
- b) stanovit nad dítětem dohled a provádět jej za součinnosti školy, orgánu sociálně-právní ochrany dětí, popřípadě dalších institucí a osob, které působí zejména v místě bydliště nebo pracoviště dítěte, nebo*
- c) uložit dítěti nebo rodičům omezení bránící škodlivým vlivům na jeho výchovu, zejména zákazem určitých činností.*

(2) Soud sleduje, zda je dodržováno výchovné opatření, o kterém rozhodl, a hodnotí jeho účinnost zpravidla v součinnosti s orgánem sociálně-právní ochrany dětí, popřípadě dalšími osobami.

8.2.2 Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Z rámce rodičovské odpovědnosti vychází i základní povinnosti zákonných zástupců v oblasti plnění školní docházky žáka.

§ 22 odst. 3

- a) povinnost zajistit, aby žák docházel řádně do školy,*

- b) na vyzvání ředitele školy se osobně zúčastnit projednání závažných otázek týkajících se vzdělávání žáka,*
- c) informovat školu o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání žáka,*
- d) dokládat důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování,*
- e) oznamovat škole údaje podle § 28 odst. 2 a 3 školského zákona a další údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost žáka, a změny v těchto údajích.*

Sankce

Sankce za neplnění těchto povinností se objevují jak v oblasti rodinně-právní, zejm. v oprávnění a povinnosti státu intervenovat do rodinných vztahů a v nezbytných případech též omezit či zbavit rodiče jejich rodičovské odpovědnosti, tak v rovině přestupkového, resp. trestního práva, naplňuje-li jejich jednání svou povahou a intenzitou přestupky, resp. trestné činy.

8.2.3 Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně - právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

Sociálně – právní ochranou dětí se rozumí zejména ochrana práva dítěte na příznivý vývoj a řádnou výchovu a působení směřující k obnovení narušených funkcí rodiny.

Sociálně – právní ochrana se zaměřuje (také) na děti podle

§ 6 odst. 1

- a) jejichž rodiče neplní povinnosti plynoucí z rodičovské odpovědnosti nebo nevykonávají nebo zneužívají práva plynoucí z rodičovské odpovědnosti,*
- b) které byly svěřeny do výchovy jiné fyzické osoby než rodiče, pokud tato osoba neplní povinnosti plynoucí ze svěřeni dítěte do její výchovy;*
- c) které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající (také) v tom, že zanedbávají školní docházku,*
- d) které se opakovaně dopouští útěků od rodičů nebo jiných osob odpovědných za jejich výchovu.*

§ 7

(1) Každý je oprávněn upozornit na závadné chování dětí jejich rodiče.

(2) Každý je oprávněn upozornit orgán sociálně - právní ochrany dětí na porušení povinností nebo zneužití práv vyplývajících z rodičovské odpovědnosti.

§ 9

Rodič nebo jiná osoba odpovědná za výchovu dítěte má právo požádat při výkonu svých práv a povinností o pomoc (zejména) orgán sociálně – právní ochrany; orgán sociálně – právní je povinen pomoc poskytnout.

§ 10 odst. 4

Školy a školská zařízení jsou povinny oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností skutečnosti nasvědčující tomu, že jde o děti vyžadující sociálně - právní ochranu, a to bez zbytečného odkladu poté, co se o takové skutečnosti dozví.

Opatření sociálně – právní ochrany - Preventivní a poradenská činnost

§ 10 odst. 1 písm. b), c)

Obecní úřad je povinen působit na rodiče, aby plnili povinnosti plynoucí z rodičovské odpovědnosti a projednat s rodiči odstranění nedostatků ve výchově dítěte.

§ 11 odst. 1 písm. a), b)

Obecní úřad obce s rozšířenou působností pomáhá rodičům při řešení výchovných nebo jiných problémů souvisejících s péčí o dítě, poskytuje nebo zprostředkovává rodičům poradenství při výchově a vzdělávání dítěte.

§ 12 odst. 1

Obecní úřad obce s rozšířenou působností může uložit rodičům povinnost využít pomoc odborného poradenského zařízení.

Nevede-li projednání nedostatků dle předchozích kroků k nápravě, obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo soud rozhoduje o uložení některého z výchovných opatření (§ 13 zákona č. 359/1999 Sb. a § 925 občanského zákoníku):

Obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo soud může:

- a) *napomenout vhodným způsobem nezletilého, jeho rodiče a osoby, které narušují jeho řádnou výchovu,*
- b) *stanovit nad nezletilým dohled, jež se provádí za součinnosti školy či občanských sdružení,*
- c) *uložit nezletilému omezení, která zabrání škodlivým vlivům na jeho výchovu, zejména návštěvu podniků nebo zábav vzhledem k jeho osobě nevhodných.*

Opatření sociálně – právní ochrany - Opatření na ochranu dětí

Obecní úřad obce s rozšířenou působností podává za podmínek občanského zákoníku návrh soudu na omezení nebo zbavení rodičovské odpovědnosti nebo pozastavení jejího výkonu.

8.2.4 Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

Přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo v jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

§ 31

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo ohrožuje výchovu a vzdělávání nezletilého zejména tím, že zanedbává péči o povinnou školní docházku žáka.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 3000 Kč.

Přestupek lze spáchat jak úmyslně, tak i z nedbalosti, a dopustit se ho mohou nejen zákonní zástupci dítěte, ale i jiné osoby, kterým bylo svěřeno do péče.

§ 67

Přestupek se projednává z úřední povinnosti a podkladem pro zahájení řízení může být oznámení o přestupku, poznatek z vlastní činnosti správního orgánu nebo postoupení věci orgánem činným v trestním řízení.

8.2.5 Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Nejzávažnější protiprávní jednání nacházejí odraz v rovině trestního práva. Trestným činem je protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně. Za trestný čin je v tomto zákoně považováno ohrožování výchovy dítěte, popsané v následujícím ustanovení.

§ 201

(3) Kdo, byť i z nedbalosti, ohrozí rozumový, citový nebo mravní vývoj dítěte tím, že

- a) svádí ho k zahálčivému nebo nemravnému životu,*
- b) umožní mu vést zahálčivý nebo nemravný život,*
- c) umožní mu opatřovat pro sebe nebo pro jiného prostředky trestnou činností nebo jiným zavrženímhodným způsobem, nebo*
- d) závažným způsobem poruší svou povinnost o ně pečovat nebo jinou svou důležitou povinnost vyplývající z rodičovské zodpovědnosti, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.*

Za zahálčivý život lze přitom považovat i déletrvající záškoláctví a v soudní praxi lze zaznamenat případy, kdy za trestný čin ohrožování výchovy mládeže bylo kvalifikováno jednání rodičů, kteří neposílali po delší dobu své děti do školy a ani jinak nezajišťovali jejich vzdělávání.

8.2.6 Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi

Sociální pomoc je oblast sociální práce, která je směřována pro osoby nejpotřebnější a je garantována Listinou základních práv a svobod. Jedná se o záchrannou síť a poslední pojistku pro občany, kteří tak mohou žádat po státu, aby jim v tísnivé životní situaci pomohl. Tuto funkci vykonává příslušný orgán pomoci v hmotné nouzi, řízený Ministerstvem práce a sociálních věcí.

Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, „Každý, kdo je v hmotné nouzi, má právo na takovou pomoc, která je nezbytná pro zajištění základních životních podmínek.“ Hlava IV., čl. 30 odst. 2

§ 3 odst. 1 písm. e)

Osobou v hmotné nouzi není osoba, které byla za neplnění povinností zákonného zástupce dítěte spojených s řádným plněním povinné školní docházky uložena sankce podle zvláštního právního předpisu, a to po dobu 3 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o uložení sankce.

Pokud tedy zákonný zástupce neplní své povinnosti vůči svému dítěti týkající se plnění povinné školní docházky a byl za to dokonce sankcionován, může mu být po dobu tří měsíců od uložení sankce sociální příspěvek odebrán.

Orgán pomoci v hmotné nouzi má však zachovánu možnost určit, že takovou osobu bude za osobu v hmotné nouzi považovat, pokud by šlo o odůvodněný případ a pokud by např. vystavení zákonného zástupce mimo systém hmotné nouze mohlo ohrozit celou rodinu a zájem dítěte. 8

8.3 ZÁKLADNÍ POVINNOSTI ŽÁKŮ

8.3.1 Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Tento zákon mimo jiné vymezuje práva a povinnosti fyzických a právnických osob při vzdělávání, a tedy i žáků.

§ 22 odst. 1

Žáci a studenti jsou povinni

- a) *řádně docházet do školy nebo školského zařízení a řádně se vzdělávat,*
- b) *dodržovat školní a vnitřní řád a předpisy a pokyny školy a školského zařízení k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni,*
- c) *plnit pokyny pedagogických pracovníků škol a školských zařízení vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem.*

Opatření sankčního charakteru – kázeňská opatření

Nejpřísnějším kázeňským opatřením je (podmíněné) vyloučení žáka ze školy nebo školského zařízení, které však nelze uložit, dokud žák nesplní svou povinnou školní docházku.

§ 31

(1) *Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Kázeňským opatřením je podmíněné vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení, vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení, a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka nebo studenta. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo školského zařízení nebo třídní učitel. Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem druhy dalších kázeňských opatření a podmínky pro udělování a ukládání těchto dalších kázeňských opatření a pochval nebo jiných ocenění.*

(2) *Ředitel školy nebo školského zařízení může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených tímto zákonem nebo školním nebo vnitřním řádem rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení stanoví ředitel školy nebo školského zařízení zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák nebo student v průběhu zkušební lhůty dalšího zaviněného porušení povinností stanovených tímto zákonem nebo školním nebo vnitřním řádem, může ředitel školy nebo školského zařízení rozhodnout o jeho vyloučení. Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.*

(3) *Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka nebo studenta vůči pracovníkům školy nebo školského zařízení se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem.*

(4) O podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka či studenta rozhodne ředitel školy nebo školského zařízení do dvou měsíců ode dne, kdy se o provinění žáka nebo studenta dozvěděl, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy se žák nebo student provinění dopustil, s výjimkou případu, kdy provinění je klasifikováno jako trestný čin podle zvláštního právního předpisu.

O svém rozhodnutí informuje ředitel pedagogickou radu. Žák nebo student přestává být žákem nebo studentem školy nebo školského zařízení dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyloučení, nestanoví-li toto rozhodnutí den pozdější.

8.3.2 Nevhodné chování žáků při vyučování, které znemožňuje vzdělávání ostatních

V případě, že se žák chová při vyučování způsobem, který znemožňuje nebo narušuje vzdělávání ostatních žáků, škola může přistoupit k opatření, které takovému chování zamezí. Musí však být takovému žákovi i nadále umožněn přístup ke vzdělávání a bude nad ním zajištěn dohled podle § 29 školského zákona, popř. „*Metodického pokynu MŠMT k zajištění bezpečnosti a ochrany dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy*“, čj. 37 014/2005-25.

Učitel tedy může nevhodně se chovajícího žáka vyloučit z vyučovací hodiny do doby, než se žák ukázní s tím, že bude pod dohledem a bude se dále vzdělávat (např. pod vedením jiného pedagoga nebo na základě zadané samostatné práce pod dohledem jiného zaměstnance školy, který bude zletilý a bude se školou v pracovně-právním vztahu). **Takové opatření nebude mít sankční, ale organizační charakter** (čímž není vyloučen postih žáka za dané chování zákonným kázeňským opatřením, např. důtkou třídního učitele), **nebude upírat žákovi právo na vzdělávání, resp. možnost plnit svou povinnou školní docházku** (žák bude vzděláván v souladu s ŠVP a stanoveným rozvrhem hodin, nikoli však společně se třídou, ale samostatně), **bude reagovat na konkrétní chování žáka a situaci ve třídě** (žáka nelze odkázat na samostatnou práci „preventivně“, vyloučit ho předem z účasti na školním výletu apod.), **bude omezeno na dobu nezpůsobilosti žáka ke vzdělávání v kolektivu**. Za uvedených podmínek je dočasné „vyloučení“ žáka z vyučování přípustné, tj. neodporující právu žáka na vzdělávání ani povinnosti školy toto vzdělávání poskytovat.

Pokud žákovo chování a jednání ohrožuje bezpečnost a zdraví jeho, ostatních žáků nebo jiných osob, je škola povinna zajistit takovému žákovi neodkladnou lékařskou péči (a uvědomit o tom zákonného zástupce žáka), a to na základě § 29 odst. 2 školského zákona, který stanoví, že školy a školská zařízení mimo jiné zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb. Dle konkrétních okolností je třeba přivolat i orgán Policie ČR apod.

8.4 OMLouvÁNÍ NEPŘÍTOMNOSTI ŽÁKA VE ŠKOLE – LÉKAŘSKÉ POTVRZENÍ

Školský zákon svým § 50 odst. 1 stanoví, že zákonný zástupce žáka je povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti žáka. Podmínky pro uvolňování žáka z vyučování a omlouvání neúčasti žáka ve vyučování stanoví školní řád.

MŠMT vydalo Metodický pokyn č. j. 10 194/2002 – 14 k problematice uvolňování a omlouvání žáků z vyučování a prevenci záškoláctví (tento dokument má pouze doporučující

povahu, resp. je závazný pouze pro školy zřizované MŠMT). Dle jeho čl. II. odst. 2 může škola požadovat, pokud to považuje za nezbytné, doložení nepřítomnosti žáka z důvodu nemoci lékařem jako součást omluvenky vystavené zákonným zástupcem nezletilého žáka v případě, že nepřítomnost žáka přesáhne 3 dny školního vyučování. Ve zcela výjimečných, individuálně stanovených případech (zejména v případě časté nepřítomnosti žáka nasvědčující zanedbávání školní docházky) může škola požadovat jako součást omluvenky potvrzení lékaře i při nepřítomnosti kratšího trvání. Cílem takové úpravy je zabránit negativním jevům v rodinném zázemí žáka, kdy by zákonní zástupci neplnili své povinnosti plynoucí z rodičovské zodpovědnosti a zanedbávali péči o jeho školní docházku (omlouvali jeho neodůvodněnou nepřítomnost).

Je však třeba uvést, že lékařská praxe v řadě případů potvrzení vydat odmítá, a to s poukazem na skutečnost, že platná právní úprava nezakotvuje povinnost vystavovat žákům (resp. jejich zákonným zástupcům) potvrzení o vyšetření, ošetření či onemocnění žáka. MŠMT již dříve poukázalo na § 38 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, dle kterého péče hrazená z veřejného zdravotního pojištění zahrnuje také posudkovou činnost spočívající v posuzování dočasné neschopnosti k práci nebo studiu ošetřujícím lékařem, neboť tato činnost zahrnuje nejen vyšetření pacienta a stanovení jeho diagnózy a léčby, ale také vyvození patřičného závěru (zda pacient je či není dočasně schopen studia) a jeho písemné potvrzení. Tento názor potvrdilo také Ministerstvo zdravotnictví, které uvádí: „*V případě, že zdravotnické zařízení navštíví fyzická osoba v roli pacienta (v případě nezletilých dětí v doprovodu zákonného zástupce) s cílem poskytnutí léčebné péče za účelem zachování nebo zlepšení zdravotního stavu, součástí této zdravotní péče hrazené z prostředků veřejného zdravotního pojištění by v souladu s výše citovanými právními předpisy mělo být i posouzení na základě vyšetření a poskytnutí písemného vyjádření jako závěru posouzení dočasné neschopnosti žáka ke studiu. V případě, že zdravotnické zařízení vyhledá fyzická osoba (žák, či jeho zákonný zástupce) s cílem vydání "omluvenky" bez úmyslu poskytnutí zdravotní péče za účelem zachovat nebo zlepšit zdravotní stav pacienta, vystavení písemného vyjádření jako závěru posouzení dočasné neschopnosti žáka ke studiu není součástí výše uvedené zdravotní péče hrazené z prostředků veřejného zdravotního pojištění.*“ Povinností lékaře dle citovaného vyjádření je tedy vystavení potvrzení o dočasné neschopnosti žáka ke vzdělávání pro účely „školní omluvenky“, pokud jde o součást poskytované léčebné péče hrazené z prostředků veřejného zdravotního pojištění, tedy ne v případě, že žák či jeho zákonný zástupce požaduje vydání potvrzení dodatečně, bez poskytnutí léčebné péče.

S ohledem na stávající praxi lékařů však nelze zcela vyloučit, že i přes uvedený závěr nebudou někteří z nich „ochotní“ žákovi předmětné potvrzení pro účely školní omluvenky vystavit. V takovém případě škola zpravidla bude respektovat tuto skutečnost potud, že není v moci zákonného zástupce předmětné potvrzení vynutit. Škola v takové situaci posoudí okolnosti daného případu, důvody nepřítomnosti uváděné zákonným zástupcem, četnost nepřítomnosti žáka ve vyučování, dobu nepřítomnosti ve vztahu k vyučovacím rozvrhu (nejde-li o nápadně se opakující absenci v době výuky určitých předmětů, v době ověřování vědomostí apod.), jakož i další okolnosti vzdělávání žáka, a pojme-li po posouzení těchto skutečností podezření na zanedbávání školní docházky, posoudí zameškané hodiny jako neomluvené. Zákonný zástupce bude o neomluvené absenci žáka informován, popř. vyzván k účasti na projednání této záležitosti ve škole (srov. § 21 odst. 1 písm. b), odst. 2, § 22 odst. 3 písm. a), b), d) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)). Předpokládá se, že alespoň v některých případech bude v možnostech zákonného zástupce doložit tvrzené skutečnosti jiným způsobem, (na žádost povinně vystaveným ve smyslu § 11 odst. 1 písm. g) zákona č. 48/1997

Sb.), kopií části zdravotnické dokumentace o relevantním vyšetření či léčení žáka (dle ust. § 65 zákona o zdravotních službách), kopií rozhodnutí o vzniku potřeby ošetřování (§ 68 odst. 1 písm. a), b) a § 68 odst. 4, § 69 písm. c) zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění) apod. V případech důvodného podezření na zanedbávání školní docházky se považuje požadavek na předložení uvedených dokumentů ze strany školy za oprávněný.

Neposkytne-li zákonný zástupce potřebnou součinnost a neomluvená absence žáka přesáhne hranici 25 vyučovacích hodin (čl. II odst. 10 metodického pokynu), ředitel školy bez zbytečného odkladu zašle oznámení o těchto skutečnostech obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností (§ 10 odst. 4 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně - právní ochraně dětí).

8.5 ÚMLUVA O PRÁVECH DÍTĚTE - VÝTAH

Článek 2 **Nediskriminace** – chránit děti před jakoukoliv formou diskriminace.

Článek 3 **Nejlepší zájem dítěte** musí být předním hlediskem při veškerých postupech týkajících se dětí.

Článek 12 **Názor dítěte** – právo dítěte vyjádřit svůj názor a požadavek, aby byl vzat do úvahy ve všech záležitostech týkajících se dítěte.

Článek 13 **Svoboda projevu** – dítě má právo na svobodu projevu.

Článek 28 **Vzdělání** – dítě má právo na bezplatné vzdělání.

Článek 29 **Cíle výchovy** – výchova musí směřovat k rozvoji osobnosti dítěte, jeho nadání a k přípravě na aktivní život v dospělosti.

Článek 31 **Volný čas, rekreace a kulturní činnost** – dítě má právo na odpočinek, volný čas, na účast ve hře a oddechové činnosti odpovídající jeho věku, jakož i svobodnou účast v kulturním životě a umělecké činnosti.

9 ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

- a) Školní řád schválila školská rada na svém jednání dne 28. srpna 2019.
- b) Změny lze navrhnout průběžně s ohledem na naléhavost. Všechny změny ve školním řádu podléhají schválení školské rady.
- c) Školní řád je zveřejněn na přístupném místě ve škole, na webových stránkách školy, prokazatelným způsobem jsou s ním seznámeni žáci školy. O vydání a obsahu školního řádu jsou informováni zákonní zástupci nezletilých žáků.
- d) Všechny případy, které neupravuje tento školní řád, budou řešeny podle školského zákona, případně podle právních předpisů České republiky.
- e) Ředitelka školy schvaluje vytvoření zjednodušeného znění Školního řádu.
- f) Školní řád nabývá účinnosti 1. září 2019. Dnem účinnosti tohoto předpisu pozbývají platnosti veškerá ustanovení dosavadních předpisů, která jsou s tímto předpisem v rozporu.

Přílohy:

- Klasifikační řád - pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků Základní školy
- Klasifikační řád - pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků Odborné školy Nové Město nad Metují a Odborné školy Opočno
- Klasifikační řád - pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků Střední školy Nové Město nad Metují

V Novém Městě nad Metují dne 7. srpna 2020

PaedDr. Olga Talášková v.r.
ředitelka školy